

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MUHASEBE VE FİNANSMAN

**MUHASEBE UYGULAMASI
344MV0072**

Ankara, 2012

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. MUHASEBE SÜRECİ.....	3
1.1. İşletmenin Kuruluş İşlemleri.....	5
1.2. Açılış Bilançosu ve Kaydı.....	5
1.2.1. Açılış Bilançosunun Düzenlenmesi	5
1.2.2. Açılış Kaydı.....	5
1.3. Dönem İçi Hareketler.....	6
1.3.1. Yevmiye Defterine Kayıt.....	6
1.3.2. Defterikebire Kayıt	6
1.3.3. Yardımcı Defterlere Kayıt	6
1.3.4. Aylık Mizanların Düzenlenmesi	6
1.4. Dönemde Aylık ve Yıllık Zorunluluklar.....	6
1.4.1. Dönemde Aylık Zorunluluklar	6
1.4.2. Dönemde Yıllık Zorunluluklar	7
1.5. Dönem Sonu İşlemleri	7
1.5.1. Dönem Sonu Envanter İşlemleri.....	7
1.5.2. Gelir Tablosunun Düzenlenmesi	8
1.5.3. Kesin Mizanın Düzenlenmesi.....	8
1.5.4. Kapanış Bilançosunun Düzenlenmesi	8
1.5.5. Dönem Hesaplarının Kapatılması.....	8
1.6. Yeni Döneme Aktarımlar.....	8
1.6.1. Yeni Dönem Hesaplarının Açılması	8
1.6.2. Diğer İşlemler	8
UYGULAMA FAALİYETİ	9
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	10
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	11
2. MUHASEBE SÜRECİNİ UYGULAMAK	11
2.1. İşletmenin Kuruluşu.....	11
2.2. Açılış Bilançosu ve Kaydı.....	12
2.3. Dönem İçi Kayıtları	13
2.4. Dönemde Aylık ve Yıllık Zorunluluklar.....	13
2.5. Dönem Sonu Kayıtları	14
2.6. Yeni Döneme Aktarım Kayıtları.....	15
2.7. Monografi	16
UYGULAMA FAALİYETİ	32
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	33
MODÜL DEĞERLENDİRME	35
CEVAP ANAHTARLARI.....	37
KAYNAKÇA	38

AÇIKLAMALAR

KOD	344MV0072
ALAN	Muhasebe Finansman
DAL/MESLEK	Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı
MODÜLÜN ADI	Muhasebe Uygulaması
MODÜLÜN TANIMI	Muhasebe ve finansman alanında tek düzen muhasebe sistemine uygun olarak muhasebe uygulaması bilgi ve becerilerinin kazandırıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Muhasebe uygulamasını yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile tek düzen muhasebe sistemine uygun olarak muhasebe uygulaması yapabileceksiniz. Amaçlar Bu modül ile muhasebenin temel ilkelerine uygun olarak muhasebe sürecini uygulayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Bilgisayar laboratuvarı Donanım: Bilgisayar, bilgisayar masası, yazıcı, kâğıt, muhasebe paket programı, CD, yevmiye defteri, hesap planı, hesap makinesi, sarf malzemeleri
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Muhasebe, bir ticari işletmenin bir faaliyet döneminde para ile ifade edilebilen değerlerinin defterlere kayıt edilmesi, niteliklerine göre sınıflandırılması, sonuçlarının analiz edilmesi, yorumlanmasıyla kişi ve kurumlara bilgi verilmesine ait süreci kapsayan bir bilim dalıdır.

Muhasebe bilimindeki temel amaç, işletmenin mali durumu hakkında önce firmayı bilgilendirmek ve vergi bakımından kamuya hesap vermek, sonra borçlu ve alacaklı olduğu kişileri aydınlatmaktır.

Muhasebe ilkeleri gereği işletmelerin ticari ömürlerinin sınırsız olduğu kabul edilir. Ancak kamuya elde edilecek kâr için vergi ödenmesi ile mevcut durumun her an bildirilmesi gereklidir. Bu sebeplerle işletmelerin ömürleri dönemlere ayrılmıştır. 1 Ocak ile 31 Aralık arasında kalan süreye hesap dönemi denmektedir.

Bu modül ile muhasebe sürecini öğrenecek, bir hesap döneminde yapılacak olan işlemleri uygulayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile muhasebenin temel ilkelerine uygun olarak muhasebe sürecini öğreneceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Önceki öğretim faaliyetlerinde anlatılan bilanço, varlık hesapları kayıtları, kaynak hesapları kayıtları, mizan ve gelir tablosu işlemlerini tam olarak öğrendiğinizden emin olunuz.
- Çevrenizde bulunan bir muhasebe bürosuna giderek yevmiye kayıtları işlemlerini, mizan, bilanço ve gelir tablosunu görünüz ve inceleyiniz.
- İnternette muhasebe ile ilgili siteleri ziyaret ederek muhasebe süreci hakkında bilgi toplayınız.

1. MUHASEBE SÜRECİ

İşletmelerin mali nitelikli işlemlerine ilişkin bilgiler, muhasebe tarafından belirlenmekte, izlenmekte ve raporlanmaktadır. Muhasebenin bu fonksiyonlarını yerine getirebilmesi belli bir süreci gerektirir. Buna muhasebe süreci denilmektedir. Bu sürecin bir başlangıcı bir de sonu vardır.

Muhasebe sürecinin başlaması ile tamamlanması arasında geçen süreye muhasebe dönemi denir. Muhasebe dönemi bir yıl olabileceği gibi bir yıldan daha kısa da olabilir. Ülkemizde vergi kanunlarına göre muhasebe dönemi genel olarak bir takvim yılı olarak belirlenmiştir. Buna göre muhasebe dönemi 1 Ocakta başlar, 31 Aralıkta sona erer. Yeni işe başlayan işletmelerde muhasebe dönemi, işe başlama tarihi ile yıl sonu arasında kalan süredir.

Ticari bir işletmede bir hesap döneminde (muhasebe sürecinde) yapılan işlemler sırayla aşağıdaki gibidir

- Açılış bilançosunun düzenlenmesi
- Yevmiye defterine (günlük defter) kayıt yapılması
- Yevmiye defterine yapılan kayıtların defterikebire kaydedilmesi
- Yardımcı defterlerin işlenmesi
- Aylık mizanların düzenlenmesi
- Dönem sonu envanter işlemlerinin yapılması
- Dönem gelir tablosunun düzenlenmesi

- Gelir ve gider (sonuç) hesaplarının kapatılması
- Kesin mizanın düzenlenmesi
- Dönem sonu bilançosunun düzenlenmesi
- Bilanço hesaplarının kapatılması
- Yeni dönem hesaplarının açılması

Öğrenciler ile tacir adına bir muhasebecinin yaptıkları benzerlikler göstermektedir.

Örneğin, öğrenci Zeynep ECE ile mali müşavir Mete KUTLUAY'ın yaptıkları aşağıdaki işlemleri ve sorumlulukları karşılaştıralım.

➤ Öğrenci için bir eğitim öğretim yılı 15 Eylül-15 Haziran tarihleri arasındadır. ➤ Öğrenci kullanmak zorunda olduğu defterleri en kısa sürede temin etmelidir. ➤ Öğrenci derslerinde başarılı olabilmek için öğretmeni dinlemeli, dersine çalışmalı, dersle ilgili not çıkarmalıdır. ➤ Öğrenci her ders için farklı defter kullanmalı, ders bilgilerini sınıflandırmalıdır. ➤ Öğrenci belli dönemlerde ders için ne öğrendiğini öğretmene göstermek için sözlü, yazılı sınavlara girerek beyanda bulunmalıdır. ➤ Öğrenci sınavlarda yaptıklarından sorumludur. Kopya çekerse sonuçlarına katlanmalıdır. ➤ Sınavlarda kopya çekmek yasaktır. Öğrenci bildiklerini sunar. ➤ Öğrenciler dönem sonları yaklaşırken durumunu görmek için tüm dersleri için hesaplamalar yapar. ➤ Öğrencilere dönem sonlarında karne verilir. Karne öğrencinin devam-devamsızlık, başarı- başarısızlıklarının görünümüdür.	➤ Tacir için bir hesap dönemi 1 Ocak ile 31 Aralık tarihleri arasındadır. ➤ Tacir defter tutmak zorundadır. Bu defterleri hesap döneminden önce temin etmeli ve onaylatmalıdır. ➤ Tacir belgeye dayanan her türlü alış, satış, gider unsurlarını deftere kayıt etmelidir (Yevmiye Defteri). ➤ Tacir aynı türden olan işlemlerini sınıflandırmalıdır: mal, borçlar, alacaklar gibi (Defterikebir). ➤ Tacir yaptığı satışlarını, alışlarını düzenli olarak vergi dairesine bildirir (Beyannameler). ➤ Tacir beyan ettiği unsurlarda gerçek dışı, yanıltıcı işlemlerden sakınmalıdır çünkü öğrencinin sıkıntısı sınav sonuna kadar sürerken tacirin bu sıkıntısı VUK'a göre 5 yıl sürer. ➤ Tacirin kopya çekmesi serbesttir. Defterdeki bilgileri beyannameler üzerinde gösterir. ➤ Tacir ay sonlarında genel durumunu ortaya çıkarmak için hesap özetleri çıkarır (Mizan). ➤ Tacir kendi sınavını kendisi yaptığı gibi hesap dönemi sonlarında ayrıntılı olarak kâr- zarar durumunu gösteren gelir tablosunu; mevcut, alacak, borçlarını gösteren bilanço düzenler.

1.1. İşletmenin Kuruluş İşlemleri

Bir ticari işletmenin kuruluşunda aşağıdaki işlemleri tamamlamak gerekmektedir:

- Bağlı bulunulan vergi dairesine işe başlama bildirgesi düzenleyerek vermesi
- Sosyal Güvenlik Kurumuna iş yeri bildirgesi düzenleyerek vermesi
- Belediyeye kayıt işlemini yapması ve iş yeri açma çalışma ruhsatını alması
- Bağlı bulunulan meslek odasına kayıt işlemini yapması
- Ticaret Siciline kayıt ve tescil işlemini yapması
- Ödeme kaydedici cihaz temin etmesi ve tescilini yaptırması
- Kullanmak zorunda olduğu ticari defterleri satın alarak notere onaylattırması

Bu işlemler tek kişi işletmelerinde olduğu gibi şirketler içinde geçerlidir. Şirketlerin ayrıca ana sözleşme hazırlaması ve ana sözleşmenin noterde tasdik edilmesi, kurucu ortakların imzalarının noter tarafından tasdik edilmesi, gerekli izin için başvuruların yapılması gerekmektedir.

1.2. Açılış Bilançosu ve Kaydı

Muhasebeye kullanılan defterler hesap dönemi itibari ile tutulur. Defterdeki kayıtlar her hesap dönemi sonunda kapatılır ve ertesi dönemin başında yeniden açılır.

Bir hesap döneminin başı ile sonu arasında geçen zaman içinde yapılan muhasebe işlemleri muhasebe süreci olarak da isimlendirilir.

1.2.1. Açılış Bilançosunun Düzenlenmesi

İşletmenin işe başladığı tarihte sahip olduğu varlıkları ile bu varlıkların sağladığı kaynakları gösteren mali tabloya açılış bilançosu denir. İşletmeler işe başladıkları tarihte açılış bilançosu, dönem sonunda (31 Aralıkta) ise kapanış bilançosu (dönem sonu bilançosu) düzenlemek zorundadır. Hesap dönemi sonunda düzenlenen kapanış bilançosu aynı zamanda bir sonraki hesap döneminin dönem başı bilançosudur.

1.2.2. Açılış Kaydı

Yevmiye defteri, ticari işlemlerin ticari belgelerden ya da bu belgelere dayanarak düzenlenen muhasebe fişlerinden faydalanılarak tarih sırası ile maddeler hâlinde kaydedildiği defterdir.

Açılış kaydı dönem başındaki (1 Ocak) veya işletmenin kuruluş tarihinde yevmiye defterine yapılan ilk kayıttır.

1.3. Dönem İçi Hareketler

1.3.1. Yevmiye Defterine Kayıt

Yevmiye defterinin ilk kaydı açılış kayıdır. Daha sonra tarih sırasına göre belgelere dayanarak mal alışı, satışı, gider ödemesi gibi işlemlerin kayıtları yapılır.

Yevmiye defterinin tutulmasının amacı kayıtların bir disiplin içinde yapılmasını sağlamaktır.

1.3.2. Defterikebire Kayıt

Yevmiye defterine kaydedilmiş olan işlemleri, sistemli bir şekilde hesaplara dağıtan ve sınıflandırarak hesaplarda toplayan deftere Defter-i Kebir (Büyük Defter) denir.

Defterikebire kayıt yapmanın amacı, aynı türdeki işlemleri sınıflandırmaktır.

1.3.3. Yardımcı Defterlere Kayıt

Tek düzen hesap planında yer alan her hesaba ana hesap denilmektedir. Ana hesapların (kasa, alıcılar, satıcılar gibi) ayrıntılarını gösteren hesapları ise tali veya yardımcı hesap denir.

Örneğin, kasa hesabı işletmenin kasasında bulunan paralar için bilgi verir. Bu paranın hangi kasalarda ne kadar tutarda bulunduğunu takip etmek için yardımcı hesaplar kullanılır.

100.KASA HESABI	} ANA HESAP	
100.01.MERKEZ KASA	} YARDIMCI HESAP	{ 100.02. ŞUBE KASA
100.01.001.TL KASASI		
100.01.001.EURO KASASI		
		{ 100.02.001.TL KASA
		{ 100.02.001.EURO KASA

1.3.4. Aylık Mizanların Düzenlenmesi

İşlemler yevmiye defterine kayıt edilip defterikebire aktarıldıktan sonra yapılan muhasebe işlemlerinin doğruluğunu kontrol etmek ve mali tabloları düzenlemek amacıyla mizan düzenlenir.

Mizan, defterikebir hesaplarının ayrı ayrı toplamlarını gösteren özet bir tablodur. Mizan her ay düzenlenir. İlgili bulunduğu ayın ismi ile ifade edilir.

1.4. Dönemde Aylık ve Yıllık Zorunluluklar

1.4.1. Dönemde Aylık Zorunluluklar

- Katma Değer Vergisi için tahakkuk işlemini yapmak ve muhasebeleştirmek
- Personel için ücret tahakkukunu yapmak ve muhasebeleştirmek

- Geçici vergi için (3 ayda bir) gerekli hesaplamaları yapmak ve muhasebeleştirmek

1.4.2. Dönemde Yıllık Zorunluluklar

- Kasa farklarının değerlemesi ve muhasebe kayıtlarını yapmak
- Menkul kıymetlerde değerlendirme yapmak, muhasebe kayıtlarını yapmak
- Değersiz (tahsiline imkân kalmayan) alacakların değerlendirilmesi ve muhasebe kayıtlarını yapmak
- Şüpheli alacaklar için karşılık ayırmak ve muhasebe kayıtlarını yapmak
- Alacak senetleri ve borç senetleri için reeskont hesaplamak ve muhasebe kayıtlarını yapmak
- Stoklardaki değer düşüklükleri için karşılık ayırmak ve muhasebe kayıtlarını yapmak
- Maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar için amortisman ayırmak ve muhasebe kayıtlarını yapmak
- Maddi duran varlıklar için yeniden değerlendirme yaparak muhasebe kayıtlarını yapmak
- Uzun vadeli olup vadesi 1 yıldan kısa konuma gelmiş aktif ve pasif hesapları ile ilgili yevmiye kayıtlarını yapmak
- Vergi ve diğer yasal yükümlülükler için karşılık ayırmak
- Dönem kârı veya zararını tespit etmek
- Şirketlerde dönem kârı olması durumunda yedek akçe ayırmak ve kar payı (temettü) dağıtmak

1.5. Dönem Sonu İşlemleri

1.5.1. Dönem Sonu Envanter İşlemleri

Aralık ayı mizanına genel geçici mizan denir. Genel geçici mizanda yer alan hesapların kalanları ile mizanın düzenlendiği tarihteki işletmenin mevcut, alacak ve borçlarının gerçek miktarları arasında olabilecek farkların ortadan kaldırılması gerekir. Bu farkları ortadan kaldırmak için yapılan işlemlere envanter işlemleri denir.

Envanter işlemleri üç aşamada yapılır:

- Genel geçici mizan düzenlenerek hesapların kayıtlar üzerindeki durumu görülür.
- İşletmenin varlık ve kaynaklarını saymak, ölçmek, tartmak ve değerlendirmek suretiyle gerçek değerleri tespit edilir (muhasebe dışı envanter).
- İşletmenin varlık ve kaynaklarının kayıtlardaki değerleri ile gerçek değerleri arasında farklılık varsa gerekli tamamlama, ayarlama ve düzeltme kayıtlarının yapılması suretiyle bu farklılık giderilerek gerçek değerlerine getirilir (muhasebe içi envanter).

1.5.2. Gelir Tablosunun Düzenlenmesi

Bir işletmenin belli bir dönemdeki faaliyetlerinin özetini ve sonucunu gösteren mali tabloya gelir tablosu denir.

Gelir tablosu düzenleyebilmek için öncelikli olarak maliyet hesapları (7 ile başlayan hesaplar) yansıtma hesaplarına aktarılır. Daha sonra sonuç hesaplarına (6 ile başlayan hesaplar) aktarılır. Böylelikle giderler sonuç (gelir tablosu) hesaplarına aktarılmış olur. Daha sonra sonuç hesaplarına göre gelir tablosu düzenlenerek kâr veya zarar ortaya çıkarılmış olur. Gelir tablosunun düzenlenmesinden sonra gelir ve gider hesapları 690 dönem kârı veya zararı hesabına devredilerek kapatılır.

1.5.3. Kesin Mizanın Düzenlenmesi

Envanter işlemleri ve bunlara ait muhasebe kayıtları yapıp 6'lı ve 7'li grup hesaplar kapatıldıktan sonra kesin mizan düzenlenir. Defterikebir hesaplarının 6'lı ve 7'li grup hesaplar kapatıldıktan sonra düzenlenen hesap cetveline kesin mizan denir.

1.5.4. Kapanış Bilançosunun Düzenlenmesi

Kesin mizandan sonra borç veya alacak kalanı veren hesaplar bilançoya aktarılarak dönem sonu kapanış bilançosu düzenlenir. Kapanış bilançosu 31 Aralık tarihinde işletmenin dönem kârını gösteren bilançodur.

1.5.5. Dönem Hesaplarının Kapatılması

Dönem sonunda kesin mizan hazırlanıp kapanış bilançosu düzenlendikten sonra döneme ait kalan veren bilanço hesapları kapatılır.

Bir hesabın kapatılabilmesi için borç ve alacak toplamlarının eşit olması gerekir. Kesin mizanda borç kalanı veren hesaplar alacaklı yazılarak alacak kalanı veren hesaplar borçlu yazılarak tüm hesaplar kapatılır. Bu yapılan işleme kapanış yevmiye kaydı denir. Böylelikle 31 Aralık tarihi itibarıyla hesap dönemi son bulmuş olur.

1.6. Yeni Döneme Aktarımlar

1.6.1. Yeni Dönem Hesaplarının Açılması

1 Ocak tarihi itibarıyla yeni bir hesap dönemi başlar. Önceki dönem kapanış kaydının tersi yapılarak (borçlu hesaplar alacaklı yazılarak, alacaklı hesaplar borçlu yazılarak) yeni dönemin açılış kaydı yapılır.

1.6.2. Diğer İşlemler

1 Ocak tarihinde açılış kaydı yapıldıktan sonra bu döneme ait açılış bilançosu düzenlenir. Devamında yukarıda anlatılan işlemler tekrar başlamış olur.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarına göre muhasebenin temel ilkelerine uygun olarak muhasebe sürecinde kullanılan mali tablo ve defterlerin formlarını uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Açılış bilançosunu şeklini çiziniz.	➤ Bilanço kavramını öğreniniz. ➤ Varlık ve kaynak kavramlarını araştırınız.
➤ Yevmiye defteri şeklini çiziniz.	➤ Bilançonun aktifinde yer alan hesapları açılış kaydının borcuna, pasif tarafta yer alan hesapları alacak tarafa yazınız ➤ Aktif azaltıcı hesapları alacak tarafına, pasif azaltıcı hesapları borç tarafına yazınız.
➤ Defterikebirin şeklini çiziniz.	➤ Defterikebire kayıt şekillerini inceleyiniz.
➤ Mizanın şeklini çiziniz.	➤ Aylık mizanı inceleyiniz. ➤ Mizan türlerini inceleyiniz.
➤ Gelir tablosunu çiziniz.	➤ Gelir tablosunu inceleyiniz. ➤ Gelir tablosu türlerini inceleyiniz. ➤ Dönem sonu kapanış yevmiye kaydını yapınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi dönem içinde yapılan işlemlerden değildir?
A) Yevmiye defterine kayıt   B) Defterikebire kayıt
C) Kesin mizanın düzenlenmesi   D) Yardımcı deftere kayıt
2. Bir hesap döneminde yapılacak olan son işlem aşağıdakilerden hangisidir?
A) Gelir tablosunun düzenlenmesi   B) Kapanış bilançosunun düzenlenmesi
C) Envanter işleminin yapılması   D) Kapanış yevmiye kaydının yapılması
3. Kapanış Bilançosu düzenlenirken nereden faydalanılır?
A) Kesin mizan   B) Genel geçici mizan
C) Yevmiye defteri   D) Envanter kayıtları
4. Gelir tablosu düzenlenirken nereden faydalanılır?
A) Kesin mizan   B) Genel geçici mizan
C) Defterikebir kayıtları   D) Envanter yevmiye kayıtları
5. Bir işletme için bir yılda kaç defa mizan düzenlenir?
A) 1   B) 9   C) 13   D) 12
6. Bir ticari işletme için normal bir hesap dönemi aşağıdakilerden hangisidir?
A) 1 Ocak-31 Aralık   B) 1 Ocak- 31 Ocak
C) Kuruluşu-31 Aralık   D) 1 Ocak- 30 Ocak
7. Yevmiye defterine günlük olarak kaydedilen işlemler için daha sonra ne yapılır?
A) Envanter çıkarılır.   B) Mizan dökülür.
C) Defterikebire kaydedilir.   D) Bilanço çıkarılır.
8. Aşağıdakilerden hangisi işletmelerin dönemde aylık sorumluluklarından değildir?
A) Kesin mizan düzenlemek   B) KDV mahsup işlemi
C) Ücret tahakkuku yapmak   D) Aylık mizan düzenlemek

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile muhasebenin temel ilkelerine uygun olarak muhasebe sürecinin uygulamasını öğreneceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Önceki öğretim faaliyetlerinde anlatılan bilanço, varlık hesapları kayıtları, kaynak hesapları kayıtları, mizan ve gelir tablosu işlemlerini tam olarak öğrendiğinizden emin olunuz.
- Çevrenizde bulunan bir muhasebe bürosuna giderek yevmiye kayıtları işlemlerini, mizan, bilanço ve gelir tablosunu görünüz ve inceleyiniz.
- İnternette muhasebe ile ilgili siteleri ziyaret ederek muhasebe süreci hakkında bilgi toplayınız.

2.MUHASEBE SÜRECİNİ UYGULAMAK

2.1. İşletmenin Kuruluşu

Şirketlerin kuruluşunda yevmiye kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

Örnek: Zeynep ECE ve Mete KUTLUAY gerekli kuruluş işlemlerini tamamlayarak 40.000 TL sermayeli ZEK Gıda Sanayi ve Ticaret Limitet Şirketini 01.02.2013 tarihinde kurmuşlardır. Şirket kuruluşunda noter ve tescil gideri olarak 200 TL onay gideri ve 36 TL KDV ortak Zeynep ECE tarafından ödenmiştir. Ortaklarının sermaye payları eşittir.

1	01.02.2013			
	501.ÖDENMEMİŞ SERMAYE HS. (-)		20.000	
	501.01.Zeynep ECE	10.000		
	501.02.Mete KUTLUAY	10.000		
	500.SERMAYE HS.			20.000
	500.01.Zeynep ECE	10.000		
	500.02.Mete KUTLUAY	10.000		
	<i>Kuruluş kaydı</i>			
2	01.02.2013			
	262.KURULUŞ VE ÖRG. GİD. HS.		200	
	191.İNDİRİLECEK KDV HS.		36	
	331.ORT. BORÇLAR HS.			236
	331.01.Zeynep ECE	236		
	<i>Noter tasdik gider kaydı</i>			

2.2. Açılış Bilançosu ve Kaydı

Muhasebe sürecinde açılış bilançosu ve açılış kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

Örnek: Vildan KUTLUAY, 20.01.2013 tarihinde Kutluay Ticaret unvanı altında aşağıdaki değerler ile iş yeri açmış ve faaliyete başlamıştır.

Nakit Para 20.000 TL, Mal 30.000 TL, Demirbaşlar 2.000 TL, Banka Kredileri 10.000 TL

VARLIKLAR : 52.000 (Nakit Para 20.000, Ticari Mallar 30.000, Demirbaşlar 2.000)

BORÇLAR : 10.000 (Banka Kredileri 10.000 TL)

SERMAYE= VARLIKLAR-BORÇLAR

SERMAYE=52.000-10.000

SERMAYE=42.000

Kutluay Ticaretin açılış bilançosu aşağıdaki gibi olacaktır:

KUTLUAY TİCARET İŞLETMESİNİN				
20.01.2013 TARİHLİ AÇILIŞ BİLANÇOSUDUR				
AKTİF			PASİF	
I.DÖNEN VARLIKLAR		50.000	III. KISA VD. YAB. KAYN.	10.000
100.KASA HS.	20.000		300.BANKA KRD.	
			10.000	
153.TİC. MALLAR	30.000		IV. UZUN VD.YB. KAYN.	----
II. DURAN VARL.		2.000	V. ÖZKAYNAKLAR	42.000
255.DEMİRBAŞLAR	2.000		500.SERMAYE	42.000
TOPLAM		52.000	TOPLAM	52.000

Kutluay Ticaretin açılış bilançosuna ait yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

1			
20.01.2013			
100.KASA HESABI		20.000	
153. TİCARİ MALLAR HESABI		30.000	
255.DEMİRBAŞLAR		2.000	
	300.BANKA KRD. HS.		10.000
	500.SERMAYE HESABI		42.000
<i>Açılış kaydı</i>			

2.3. Dönem İçi Kayıtları

Dönem içinde yapılacak olan yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

Örnek: Kutluay Ticaret 21.01.2013 tarihinde 145 numaralı fatura ile %18 KDV hariç 1.000 TL tutarında mal satmıştır.

1	21.01.2013			
	100.KASA HESABI		1.180	
		600.YURT İÇİ SATIŞ. HS.		1.000
		391.HES. KDV HS.		180
	<i>145 numaralı fatura ile peşin mal satışı</i>			

2.4. Dönemde Aylık ve Yıllık Zorunluluklar

Dönemde aylık ve yıllık sorumluluklar aşağıdaki gibi olacaktır:

Örnek: Kutluay Ticaret 31.01.2013 tarihinde 191. İndirilecek KDV hesabı borç bakiyesi 8.000 TL, 391. Hesaplanan KDV hesabı alacak bakiyesi 10.000 TL'dir. Katma değer vergisi kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

x	31.01.2013			
	391.HESAPLANAN KDV HS.		10.000	
	770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ		22,85	
	770.01.DAMGA VERGİSİ			
		191.İNDİRİLECEK KDV HS.		8.000
		360.ÖD. VERGİ VE FONLAR HS.		2.022,85
	<i>KDV tahakkuk kaydı</i>			

KDV tahakkuk işlemine ait 24 Şubat tarihinde KDV beyannamesi düzenlenerek verilir. 26 Şubat tarihinde de 2.000 TL ödenir (22,85 TL KDV beyannamesi için ödenecek damga vergisi tutarıdır.).

X	26.02.2013			
	360.ÖD. VERGİ VE FONLAR HS.		2.022,85	
		100.KASA HESABI		2.022,85
	<i>KDV tahakkuk kaydı</i>			

Katma değer vergisi için her ay sonunda yukarıdaki gibi tahakkuk kaydı yapılır. Takip eden ayın 24'ünde beyanname verilir. 26'sında ise ödenir.

Örnek: Kutluay Ticaretin 31 Mart 2013 tarihli ticari kârı 15.000 TL, Kanunen kabul edilmeyen giderleri 1.000 TL'dir. Geçici vergi işlemleri aşağıdaki gibi olur:

➤	Ticari kâr	15.000	
➤	K.K.E.G	<u>(1.000)</u>	
➤	Mali kâr	14.000	
➤	Geçici vergi matrahı	14.000	
➤	Geçici vergi	2.100 (14.000*0.15)	
➤	Beyanname damga vergisi	22,85 (2012 yılı Geçici vergi beyanname damga vergisi)	

x	31.03.2013		
	193-PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR	2122,85	
	360-ÖDENECEK VERGİ VE FON		2122,85
	<i>Geçici vergi tahakkuk kaydı</i>		

Geçici vergi gelir vergisi mükelleflerinde %15, kurumlar vergisi mükelleflerinde %20 oranında uygulanır. Beyanname verme ve ödeme tarihleri aşağıdaki gibidir:

	Aylar	Beyan zamanı	Ödeme zamanı
1.DÖNEM	Ocak-Şubat-Mart	14 Mayıs	14 Mayıs
2.DÖNEM	Nisan-Mayıs-Haziran	14 Ağustos	14 Ağustos
3.DÖNEM	Temmuz-Ağustos-Eylül	14 Kasım	14 Kasım
4.DÖNEM	Ekim-Kasım-Aralık	14 Şubat	14 Şubat

Dönem sonunda peşin ödenen geçici vergi tutarları 371 numaralı hesaba aktarılır.

x	31.12.2013		
	371.DÖNEM KÂRININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜM. KARŞ.	2122,85	
	193-PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR		2122,85
	<i>Geçici vergi tutarlarının aktarılması</i>		

2.5. Dönem Sonu Kayıtları

Dönem sonunda sırası ile aşağıdaki işlemler yapılır:

- Dönem sonu envanter işlemi yapılır. Yevmiye defterine kayıt edilir.

- Gelir tablosu düzenlenir.
- Yansıtma hesapları aracılığıyla maliyet hesapları 6'lı grup hesaplara aktarılarak maliyet hesapları kapatılır.
- Devir işlemleri sonucu dönem kârı veya zararı belli olur.
- 690 numaralı hesaba gelir tablosu hesapları aktarılarak kapatılır.
- Kesin mizanın düzenlenir.
- Dönem sonu bilançosunun düzenlenir.
- Bilanço hesaplarının kapatılır.

Örnek: Kutluay Ticaretin mal envanteri aşağıdaki gibidir.

- a) Genel geçici mizana göre 153.ticari mallar hesabının borç kalanı 75.000 TL'dir.
b) İşletmede 31.12.2012 tarihinde yapılan sayım sonucu 35.000 TL tutarında mal bulunduğu tespit edilmiştir.
c) Bu dönemde yapılan satış tutarı (600.YİS) 55.000 TL'dir.

Ticari mallara ait envanter işlemi ve muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

Dönem başı mal + dönem içi mal alışları	=75.000 TL
Dönem sonu mal mevcudu	=35.000 TL
Satılan malın maliyeti (75.000-35.000)	=40.000 TL
Yurt içi satışlar	=55.000 TL
Mal satış kârı (55.000-40.000)	=15.000 TL

Aşağıdaki yevmiye kaydı ile ticari mallar hesabı fiili değeri 35.000 TL ile kayıtlı değeri 75.000 TL arasında düzeltme işlemi (muhasebe içi envanter) gerçekleştirilmiş olur. Bu kayıt ile ticari mallar hesabının borç tutarı 75.000 TL, alacak tutarı 40.000 TL, borç kalanı 35.000 TL olur (aralıklı envanter yöntemi kullanan işletmeler için).

x	31.03.2013		
	621-SATILAN TİCARİ MALLARIN MALİYETİ HS..	40.000	
	153-TİCARİ MALLAR HS.		40.000
	<i>Maliyet kaydı</i>		

Ayrıntılı dönem sonu işlemleri için monografiyi inceleyiniz.

2.6. Yeni Döneme Aktarım Kayıtları

31 Aralık tarihinde yevmiye defterine yapılan son kayıt, kapanış yevmiye kaydıdır. Bu kayıtlarla kalan veren tüm hesaplar ters kayıt yapılarak kapatılır. Dönem için tüm işlemler tamamlanmış olur. Diğer bir ifade ile işletmenin ölümü gerçekleşmiş olur.

1 Ocak tarihinde yevmiye defterine yapılan ilk kayıt, açılış yevmiye kaydıdır. 31 Aralık da yapılan kapanış kaydının tam tersi (borçlu yazılan hesaplar alacaklı, alacaklı

yazılan hesaplar borçlu) yapılarak bu kayıt gerçekleşmiş olur. Diğer bir ifade ile yeni hesaplar açıldığı için doğum gerçekleşmiş olur.

2.7. Monografi

KUTLUAY Ticaret İşletmesi 1 Aralık 2012 tarihinde aşağıdaki değerlerle işe başlamıştır.

➤ Kasa	10.000
➤ Bankalar	15.000
➤ Ticari mallar	35.000
➤ Demirbaşlar	5.000
➤ Satıcılar	7.000
➤ Borç senetleri	18.000

1 Aralık 2012 tarihinde 10.000 TL'lik ticari mal 125 numaralı fatura ile çek karşılığında satın alınmıştır (%18 KDV hariç).

2 Aralık 2012 tarihinde 5.000 TL tutarında mal 100 numaralı fatura ile peşin olarak satılmıştır (%18 KDV hariç).

3 Aralık 2012 tarihinde 18.000 TL tutarında 1 yıl vadeli banka kredisi alınmıştır. Bankaya 500 TL kesinti yapmıştır. Kalan tutar banka hesabımıza yatmıştır.

5 Aralık 2012 tarihinde satıcılara olan borcun 3.000 TL'si banka hesabımızdan havale yapılarak ödenmiştir.

8 Aralık 2012 tarihinde 6.000 TL tutarında mal 101 numaralı fatura ile karşılığında senet alınarak satılmıştır (%18 KDV hariç).

9 Aralık 2012 tarihinde 5.000 TL banka hesabımıza yatırılmıştır.

10 Aralık 2012 tarihinde işletmede kullanılmak üzere %8 KDV dâhil 100 TL tutarında kırtasiye malzemesi alınmıştır.

11 Aralık 2012 tarihinde banka aracılığı ile 8.000 TL tutarında hisse senedini satın almıştır. Bu işlem için ayrıca hesabımızdan %0,5 komisyon ödenmiştir.

12 Aralık 2012 tarihinde 4.000 TL tutarında mal 102 numaralı fatura ile karşılığında çek alınarak satılmıştır (%18 KDV hariç).

13 Aralık 2012 tarihinde 2.500 TL tutarındaki borç senedi ödenmiştir.

15 Aralık 2012 tarihinde daha önce protesto edilen 1.500 TL tutarındaki alacak senedi tahsil edilemediği için icra işlemleri başlatılmıştır.

16 Aralık 2012 tarihinde 147 numaralı fatura ile %18 KDV dâhil 97 TL tutarında elektrik faturası ödenmiştir.

19 Aralık 2012 tarihinde 2.000 TL tutarındaki alacak senedi tahsil edilmiştir.

21 Aralık 2012 tarihinde 4.720 TL tutarındaki müşteri çeki bankamız aracılığı ile tahsil edilmiştir.

23 Aralık 2012 tarihinde daha önce 8.000 TL'ye alınan hisse senetleri 9.000 TL'ye satılmıştır. Bu işlem için ayrıca hesabımızdan %0,5 komisyon ödenmiştir.

27 Aralık 2012 tarihinde banka kredisi taksit ödemesi banka hesabından gerçekleştirilmiştir. Taksit tutarı 1.650 TL'dir. (anapara 1.500 TL, faiz 150 TL)

28 Aralık 2012 tarihinde aralık ayı kirası olarak brüt 500 TL (%20 stopaj) kesildikten sonra 1 numaralı gider pusulası ile ödenmiştir.

31 Aralık 2012 tarihinde işletme personeline ait ücret tahakkuku yapılmıştır. İşçinin brüt ücreti 940,50 TL, sigorta primi 131,67 TL, işsizlik sigorta primi 9,41 TL, gelir vergisi 119,97 TL, damga vergisi 5,64 TL, asgari geçim indirimi 66,49 TL sigorta primi işveren 197,51 TL, işsizlik sigortası işv.18,81 TL'dir.

31 Aralık 2012 tarihinde KDV mahsup kaydı yapılmıştır. İndirilecek KDV borç kalanı 1.822,21 TL, hesaplanan KDV alacak kalanı 2.700 TL'dir.

Envanter bilgileri:

1. Dönem sonunda yapılan mal sayımında 36.000 TL'lik ticari mal bulunduğu tespit edilmiştir.
2. Bankadan alınan hesap özetinden bankadaki işletme hesabına ait net 150 TL faiz tahakkuk ettiği görülmüştür
3. Alacak senetleri için 88,50 TL, borç senetleri için 102,50TL reeskont hesaplanmıştır.
4. Şüpheli ticari alacakların tamamı için karşılık ayrılmıştır.
5. Demirbaşlar için %20 amortisman ayrılmıştır.

İstenenler:

1. Açılış bilançosunu düzenlemesi
2. Yevmiye kayıtlarının yapılması
3. Büyük defter kayıtların yapılması
4. Aralık ayı mizanı (genel geçici mizan) düzenlenmesi
5. Dönem sonu envanter işlemlerinin yapılması ve muhasebe kayıtları
6. Gelir tablosunun düzenlenmesi
7. Gelir tablosu hesaplarının kapatılması
8. Kesin mizanın düzenlenmesi
9. Dönem sonu bilançosunun düzenlenmesi
10. Bilanço hesaplarının kapatılması
11. Yeni muhasebe dönemi hesaplarının açılması

1. Açılış bilançosunun düzenlenmesi

KUTLUAY TİCARET İŞLETMESİNİN			
01.12.2012 TARİHLİ AÇILIŞ BİLANÇOSUDUR			
AKTİF			PASİF
I. DÖNEN VARLIKLAR	60.000	III. KISA VD. YAB. KAYNAK	25.000
100.KASA HS..	10.000	320.SATICILAR	7.000
102.BANKALAR HS.	15.000	321.BORÇ SEN.	18.000
153.TİCARİ MALLAR	35.000	IV. UZUN VD. YAB. KAYNAK	
II. DURAN VARLIKLAR	5.000	V. ÖZKAYNAKLAR	40.000
255.DEMİRBAŞLAR	5.000	500.SERMAYE	40.000
TOPLAM	65.000	TOPLAM	65.000

2. Yevmiye defteri kayıtlarının yapılması

1	01.12.2012			
		100.KASA HS.	10.000	
		102.BANKALAR HS.	15.000	
		153.TİCARİ MALLAR HS.	35.000	
		255.DEMİRBAŞLAR HS.	5.000	
		320.SATICILAR		7.000
		321.BORÇ SEN. HS.		18.000
		500.SERMAYE		40.000
		<i>Açılış yevmiye kaydı</i>		
	01.12.2012			
2		153.TİCARİ MALLAR HS.	10.000	
		191.İNDİRİLECEK KDV HS.	1.800	
		103.VERİLEN ÇEKLER HS.		11.800
		<i>125 numaralı fatura karşılığı mal alışı</i>		
3	02.12.2012			

	100.KASA HESABI	5.900	
	600.YURT İÇİ SATIŞLAR HS.. 391.HESAPLANAN KDV HS.		5.000 900
	<i>100 numaralı fatura ile peşin mal satış kaydı</i>		
4	03.12.2012		
	102.BANKALAR HS.	17.500	
	780.FİNANSMAN GİDERLERİ 02.KREDİ GİDERLERİ	500	
	300.BANKA KREDİLERİ HS.		18.000
	<i>Banka kredi kaydı</i>		
5	05.12.2012		
	320.SATICILAR HS.	3.000	
	102.BANKALAR HESABI		3.000
	<i>Satıcı A'ya borç ödenmesi</i>		
6	08.12.2012	7.080	
	121. ALACAK SENETLERİ HS.		
	600. Y.İ SATIŞLAR HS. 391. HESAPLANAN KDV HS.		6.000 1.080
	<i>101 numaralı fatura ile senetli mal satışı</i>		
7	09.12.2012		
	102.BANKALAR HS.	5.000	
	100.KASA HESABI		5.000
	<i>Banka hesabına para yatırılması</i>		
8	10.12.2012		
	770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	92,59	
	191.İNDİRİLECEK KDV HS.	7,41	
	100.KASA HESABI		100
	<i>Kırtasiye malzemesi satın alınması</i>		
9	11.12.2012		
	110.HİSSE SENETLERİ HS.	8.000	
	653.KOMİSYON GİDERLERİ HS.	40	
	102.BANKALAR HESABI		8.040
	<i>Hisse senedi satın alınması</i>		
10	12.12.2012		
	101.ALINAN ÇEKLER HS.	4.720	
	600.YURT İÇİ SATIŞLAR HS. 391.HESAPLANAN KDV HS.		4.000 720

		<i>102 numaralı fatura ile mal satışı</i>	
11	13.12.2012	321.BORÇ SENETLERİ HS. 100.KASA HESABI <i>Satıcı F'ye senetli borcun ödenmesi</i>	2.500 2.500
12	15.12.2012	128.ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HS. 121.ALACAK SENETLERİ Protestolu senetler <i>Ödenmeyen senedin şüpheli hâle gelmesi</i>	1.500 1.500
13	16.12.2012	770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS. 191.İNDİRİLECEK KDV HS. 100.KASA HESABI <i>147 numaralı elektrik faturasının ödenmesi</i>	82,20 14,80 97
14	19.12.2012	100.KASA HS. 121.ALACAK SENETLERİ HS. <i>Müşteri A' dan alacak senedi tahsilatı</i>	2.000 2.000
15	21.12.2012	102.BANKALAR HESABI 101.ALINAN ÇEKLER <i>Müşteri çekinin tahsil edilmesi</i>	4.720 4.720
16	22.12.2012	102.BANKALAR HESABI 653.KOMİSYON GİDERLERİ HESABI 110.HİSSE SENETLERİ 645.MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI HS. <i>Menkul kıymet satışı</i>	8.955 45 8.000 1.000
17	27.12.2012	300.BANKA KREDİLERİ HS. 780.FİNANSMAN GİDERLERİ HS. 102.BANKALAR HS. <i>Banka kredi taksit ödeme kaydı</i>	1.500 150 1.650
18	28.12.2012		

	770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	500	
	100.KASA		400
	360.ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HS.		100
	<i>1 numaralı gider pusulası ile kira giderinin ödenmesi</i>		
19	31.12.2012		
	770.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	1.156,82	
	Brüt ücret 940,50		
	Sigorta primi işv. 197,51		
	İşsizlik sigortası işv. 18,81		
	136.DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	66,49	
	335.PERSONELE BORÇLAR HS.		740,30
	360.ÖD. VERGİ VE FONLAR HS.		125,61
	Gelir v. 119,97		
	Damga v. 5,64		
	361.ÖD. SOSYAL GÜV. KES		357,40
	Sigorta primi 329,18		
	İşsizlik sigorta primi 28,22		
	<i>Ücret tahakkuk kaydı</i>		
20	31.12.2012		
	391.HESAPLANAN KDV HS.	2.700	
	191.İNDİRİLECEK KDV HS.		1.822,21
	360.ÖD. VERGİ VE FONLAR HS.		877,79
	<i>KDV tahakkuk kaydı</i>		

3.Büyük defter kayıtlarının yapılması

100.KASA HS.		101.AL. ÇEKLER HS.		102.BANKALAR HS.	
10.000	5.000	4.720	4.720	15.000	3.000
5.900	100	=====	=====	17.500	8.040
2.000	2.500			5.000	1.650
	97			4.720	
	400			8.955	
17.900	8.097			51.175	12.690
	9.803			150	38.635
17.900	17.900			51.325	51.325
=====	=====			=====p	=====
103.VERİLEN ÇEK. ÖDEME EMİRLERİ		110.HİSSE SENETLERİ HESABI		121.ALACAK SEN. HS.	
11.800	11.800	8.000	8.000	7.080	2.000

					1.500
				7.080	3.500
					3.580
				7.080	7.080
				=====	=====
122.ALACAK SEN. REESKONTU HS.		128.ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HS.		129.ŞÜPHELİ TİCARİ ALC. KARŞ. HS.	
88,50	88,50	1.500	1.500	1.500	1.500
=====	=====	=====	=====	=====	=====
136. DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		153.TİCARİ MALLAR		191.İND. KDV	
66,49	66,49	35.000		1.800	1.822,21
=====	=====	10.000		7,41	
		45.000	9.000	14,80	
			36.000	1822,21	1.822,21
		45.000	45.000	=====	=====
		=====	=====		
255.DEMİRBAŞLAR		257.BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HS.		300.BANKA KRD. HS.	
5.000	5.000	1.000	1.000	1.500	18.000
=====	=====	=====	=====	16.500	
				18.000	18.000
				=====	=====
320.SATICILAR		321.BORÇ SEN. HS.		322.BORÇ SEN. REESKONTU HS.	
3.000	7.000	2.500	18.000	102,50	102,50
4.000		15.500		=====	=====
7.000	7.000	18.000	18.000		
=====	=====	=====	=====		
335.PERSONELE BORÇLAR		360.ÖD. VERGİ VE FONLAR HS.		361.ÖD. SOSYAL GÜVENLİK KES. HS.	
740,30	740,30	1.103,40	100	357,40	357,40
=====	=====		125,61	=====	=====
			877,79		
		1.103,40	1.103,40		
		=====	=====		
391.HESAPLANAN KDV HS.		500.SERMAYE HS.		590.DÖNEM NET KÂRI HS.	
2.700	900	40.000	40.000	2.233,07	2.233,07
	720	=====	=====	=====	=====

	1.080
2.700	2.700
=====	=====
600.YURT İÇİ SATIŞLAR HS.	
	5.000
	4.000
	6.000
15.000	15.000
=====	=====

642.FAİZ GELİRLERİ

150	150
=====	=====
653.KOMİSYON GİDERLERİ HS.	
40	
45	
85	85
=====	=====

660.KISA VADELİ BORÇL.GİD. HS.

650	650
=====	=====

771.GENEL YÖN. GİD. YANSITMA HS.

2.831,61	2.831,61
=====	=====

621.SATILAN TİCARİ MAL. MALİYETİ HS.	
9.000	9000
=====	=====

645.MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI HS.

1.000	1.000
=====	=====

654.KARŞILIK GİDERLERİ HS.

1500	1500
=====	=====

690.DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI HS.

14.019,43	16.252,50
2.233,07	
16.252,50	16.252,50
=====	=====

780.FİNANSMAN GİD.

500	
150	
650	650
=====	=====

632.GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS.	
2.831,61	2.831,61
=====	=====

647-REESKONT FAİZ GELİRLERİ HS.

102,50	102,50
=====	=====

657.REESKONT FAİZ GİDERLERİ HS.

88,50	88,50
=====	=====

770.GENEL YÖN. GİD.

92,59	
82,20	
500	
1.156,82	
1.831,61	1.831,61
=====	=====

781.FİNANSMAN GİD. YANSITMA HS.

650	650
=====	=====

4-Aralık ayı mizanı (genel geçici mizan) düzenlenmesi

KUTLUAY TİCARET İŞLETMESİNİN 12/2012 TARİHLİ GENEL GEÇİCİ MİZANI					
HESAP KODU	HESAP ADI	BORÇ TUTARI	ALACAK TUTARI	BORÇ KALANI	ALACAK KALANI
100	KASA HESABI	17.900	8.097	9.803	
101	ALINAN ÇEKLER HS.	4.720	4.720	-----	-----
102	BANKALAR HS.	51.175	12.690	38.485	
103	VERİLEN ÇEKLER HS.	-----	11.800	-----	11.800
110	HİSSE SENETLERİ HS.	8.000	8.000	-----	-----
121	ALACAK SEN. HS.	7.080	3.500	3.580	-----
128	ŞÜP. TİCARİ ALC. HS.	1.500	-----	1.500	-----
136	DİĞER TİCARİ ALC. HS.	66,49	-----	66,49	-----
153	TİCARİ MALLAR HS.	45.000	-----	45.000	-----
191	İNDİRİLECEK KDV HS.	1.822,21	1.822,21	-----	-----
255	DEMİRBAŞLAR HS.	5.000	-----	5.000	-----
300	BANKA KR. HS.	1.500	18.000	-----	16.500
320	SATICILAR HS.	3.000	7.000	-----	4.000
321	BORÇ SENETLERİ	2.500	18.000	-----	15.500
335	PERSONELE BORÇLAR	-----	740,30	-----	740,30
360	ÖD. VERGİ VE FONLAR	-----	1.103,40	-----	1.103,40
361	ÖD. SOSYAL GÜV. KES.	-----	357,40	-----	357,40
391	HESAPLANAN KDV	2.700	2.700	-----	-----
500	SERMAYE	-----	40.000	-----	40.000
600	YURT İÇİ SATIŞLAR HS.	-----	15.000	-----	15.000
645	MEN. KIY. SAT. KÂRI	-----	1.000	-----	1.000
653	KOMİSYON GİDERLERİ	85	-----	85	-----
770	GENEL YÖNETİM GİD	1.831,61	-----	1.831,61	-----
780	FIN.GİDERLERİ HS.	650	-----	650	-----
	TOPLAM	154.530,31	154.530,31	107.001,10	106.001,10

5-Dönem sonu envanter işlemlerinin yapılması

Satılan Ticari Malların Maliyeti

➤	Dönem başı mal mevcudu	35.000
➤	Dönem içi mal alışları	<u>10.000</u>
➤	Toplam	45.000
➤	Dönem sonu mal mevcudu	<u>(36.000)</u>
➤	Satılan ticari mal maliyeti	9.000

21	31.12.2012	621.SATILAN TİCARİ MALLARIN MALİYETİ HS.	9.000	9.000
		153.TİCARİ MALLAR HS.		
		<i>Maliyet kaydı</i>		
22	31.12.2012	102-BANKALAR HS.	150	150
		642-FAİZ GELİRLERİ HS.		
		<i>Faiz geliri tahakkuk kaydı</i>		
23	31.12.2012	657-REESKONT FAİZ GİDERLERİ HS.	88,50	88,50
		122-ALACAK SEN. REES.HS.		
		<i>Alacak sen. reeskont kaydı</i>		
24	31.12.2012	322-BORÇ SN.REESKONTU HS.	102,50	102,50
		647-REES. FAİZ GELİRLERİ HS.		
		<i>Borç senetleri reeskont kaydı</i>		
25		654-KARŞILIK GİDERLERİ HS.	1.500	1.500
		129-ŞÜPHELİ TİCARİ ALC. KARŞILIĞI HS.		
		<i>Şüpheli alacak için karşılık ayrılması</i>		
26	31.12.2012	770-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HS.	1.000	1.000
		257-BİRİKMİŞ AMORT. HS.		
		<i>Demirbaş amortisman kaydı</i>		
27	31.12.2012	632-GENEL YÖNETİM GİD. HS.	1.831,61	

660-K.V.BORÇLANMA GİD. HS.	650	
771-GEN YÖNETİM GİD.YAN.HS.		1.831,61
781-FİN.GİDERLERİ YAN.HS.		650
<i>Maliyet hesaplarının gelir tablosuna aktarılması</i>		

6-Gelir tablosunun düzenlenmesi

**KUTLUAY TİCARET İŞLETMESİNİN
(01.12.2012-31.12.2012 TARİHLERİ ARASI) GELİR TABLOSU**

A- BRÜT SATIŞLAR		15.000
0.Yurtiçi Satışlar	15.000	
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)		----
C- NET SATIŞLAR		15.000
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		(9.000)
1. Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	9.000	
BRÜT SATIŞ KÂRI VEYA ZARARI		6.000
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)		
3. Genel Yönetim Giderleri (-)	1.831,61	
FAALİYET KÂRI VEYA ZARARI		4.168,39
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VEYA KÂRLAR		1.252,50
3. Faiz Gelirleri	150	
6. Menkul Kıymet Satış Kârları	1000	
7. Reeskont Faiz Gelirleri	102,50	
G- DİĞER FAALİYETLERDEN GİDER VE ZARARLAR (-)		(1.673,50)
1. Komisyon Giderleri (-)	85	
2. Karşılık Giderleri (-)	1500	
5. Reeskont Faiz Giderleri (-)	88,50	
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)		(650)
01. Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	650	
OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR		3.097,39
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR		
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)		
DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI		3.097,39

K- D. KÂRI VERGİ VE DİĞ.YASAL YÜK. KARŞILIKLARI(-)		
DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI		3.097,39

7-Gelir tablosu hesaplarının kapatılması

28	31.12.2012		
	600.YURT İÇİ SATIŞLAR HS.	15.000	
	642.FAİZ GELİRLERİ HS.	150	
	645.MENKUL KIY. SATIŞ KÂRI HS.	1.000	
	647.REESKONT FAİZ GELİRLERİ HS.	102,50	
	690.DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI		16.252,50
	<i>Gelir hesaplarını kapatılması</i>		
29	31.12.2012		
	690.DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI HS.	13.155,11	
	621.SATILAN TİC.MAL. MAL. HS.		9.000
	632.GENEL YÖNETİM GİD. HS.		1.831,61
	653.KOMİSYON GİD. HS.		85
	654.KARŞILIK GİD. HS.		1500
	657.REES. FAİZ GİD. HS.		88,50
	660.K.V.BORÇLANMA GİD. HS.		650
	<i>Gider hesaplarını kapatılması</i>		
30	31.12.2012		
	771.GENEL YÖN.GİD. YANS. HS.	1.831,61	
	781.FİNANSMAN GİD. YANS. HS.	650	
	770.GENEL YÖN. GİD. HS.		1.831,61
	780.FİNANSMAN GİD. HS.		650
	<i>Maliyet hesaplarının kapatılması</i>		
31	31.12.2012		
	690.DÖNEM KÂRI HS.	3.097,39	
	590.DÖNEM KÂRI HS.		
	<i>Dönem kârının bilançooya aktarılması</i>		3.097,39

Örneğimizdeki işletme 1Aralık tarihinde kurulduğu için geçici vergi ödememiştir. Bu sebeple 193.Peşin ödenen vergi ve fonlar hesabı çalışmamış ve bu hesabın 371 numaralı hesaba aktarılması gerçekleştirilmemiştir. Örneğimizdeki işletme kurumlar vergisi mükellefi olsaydı karşılık ayırması gerekirdi. Aşağıdaki 31, 32, 33 ve 34.yevmiye kayıtlarını inceleyiniz.

Kurumlar vergisi=3.097,39*0.20=619,48

31	690.DÖNEM KÂRI HS. 691.DÖNEM KÂRI VERGİ DİĞER YASAL YÜK. KÂR 692.DÖNEM NET KÂRI-ZARARI <i>Dönem net kârı kadı</i>	3.097,39	619,48 2.477,91
32	691. DÖNEM KÂRI VERGİ DİĞER YASAL YÜK. KÂR. HS. 370.DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜK. KARŞ. HS. <i>Vergi karşılığının bilançoya aktarılması</i>	619,48	619,48
33	371.DÖNEM KÂRININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜK. 193.PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR <i>Monografide geçici vergi tutarı olsaydı bu kayıt yapılacaktı.</i>	XXXX	XXXX
34	692.DÖNEM NET KÂRI-ZARARI 590.DÖNEM KÂRI HS. <i>Dönem net kârının bilançoya aktarılması</i>	2.477,91	2.477,91

8-Kesin mizanın düzenlenmesi

KUTLUAY TİCARET İŞLETMESİNİN 12/2012 TARİHLİ KESİN MİZANI					
HESA P KODU	HESAP ADI	BORÇ TUTARI	ALACAK TUTARI	BORÇ KALANI	ALACAK KALANI
100	KASA HESABI	17.900	8.097	9.803	
101	ALINAN ÇEKLER HS.	4.720	4.720	----	----
102	BANKALAR HS.	51.325	12.690	38.635	
103	VERİLEN ÇEKLER HS.	----	11.800	----	11.800
110	HİSSE SENETLERİ HS.	8.000	8.000	----	----

121	ALACAK SENETLERİ HS.	7.080	3.500	3.580	----
122	ALC. SN. REES. HS.	----	88,50	----	88,50
128	ŞÜP. TİCARİ ALC. HS.	1.500	----	1.500	----
129	ŞÜP.TİCARİ ALC. KARŞ.	----	1.500	----	1.500
136	DİĞER TİCARİ ALC. HS.	59,74	----	59,74	----
153	TİCARİ MALLAR HS.	45.000	9.000	36.000	----
191	İNDİRİLECEK KDV HS.	1.822,21	1.822,21	----	----
255	DEMİRBAŞLAR HS.	5.000	----	5.000	----
257	BİRİKMİŞ AMORT. HS.	----	1.000	----	1.000
300	BANKA KR.D. HS.	1.500	18.000	----	16.500
320	SATICILAR HS.	3.000	7.000	----	4.000
321	BORÇ SENETLERİ	2.500	18.000	----	15.500
322	BORÇ SEN.REES.HS.	102,50	----	102,50	
335	PERSONELE BORÇLAR	----	658,95	----	658,95
360	ÖD. VERGİ VE FONLAR	----	1.090,03	----	1.090,03
361	ÖD. SOSYAL GÜV. KES.	----	309,69	----	309,69
391	HESAPLANAN KDV	2.700	2.700	----	----
500	SERMAYE	----	50.000	----	40.000
590	DÖNEM KÂRI	----	2.477,91	----	2.477,91
600	YURT İÇİ SATIŞLAR HS.	15.000	15.000	----	----
621	S.TİC. MAL MALİYETİ	9.000	9.000	----	----
632	GENEL YÖN. GİD	2.695,93	2.695,93	----	----
642	FAİZ GELİRLERİ HS.	150	150	----	----
645	MEN.KIY. SATIŞ KÂRI	1.000	1.000	----	----
647	REESKONT FAİZ GELİR	102,50	102,50	----	----
653	KOMİSYON GİDERLERİ	85	85	----	----
654	KARŞILIK GİDERLERİ	1.500	1.500	----	----
657	REESKONT FAİZ GİDER	88,50	88,50	----	----
660	KISA VD.BORÇLANMA	650	650	----	----
690	DÖNEM KÂRI-ZARARI	16.252,50	16.252,50	----	----
770	GENEL YÖNETİM GİD.	1.695,93	1.695,93	----	----
771	GENEL YÖN. GİD. YAN	1.695,93	1.695,93	----	----
780	FİN. GİDERLERİ	650	650	----	----
781	FİNANSMAN GİD. YAN	650	650	----	----
	TOPLAM	203.425,7	203.425,7	94.680,24	94.680,24

9-Dönem sonu bilançosunun düzenlenmesi

KUTLUAY TİCARET İŞLETMESİNİN			
AKTİF	31.12.2012 TARİHLİ KAPANIŞ BİLANÇOSUDUR		PASİF
I.DÖNEN VARLIKLAR			III. KISA VD. YB. KAYNAK
86.189,24			37.956,17
100.KASA HESABI			300.BANKA KR.D. HS.
9.803			16.500
102.BANKALAR HS.			320.SATICILAR HS. 4.000
38.635			
103.VER. ÇEKLER HS.			321.BORÇ SEN.HS.
(11.800)			15.500
121.ALACAK SEN. HS.			322.BORÇ SEN.REES
3.580			(102,50)
122.ALC. SN.REES.HS.			335.PER. BORÇLAR 658.95
(88,50)			
128.ŞÜP. TİC. ALC. HS.			360.ÖD.VER.FON.
1.500			1.090,03
129.ŞÜP.TİC.ALC. KARŞ.			361.ÖD.SOS.GÜV. KS 309,69
(1.500)			
136.DİĞER TİC. ALC. HS.			IV. UZUN VD.YAB. KAYNAK
59,74			V. ÖZKAYNAKLAR
153.TİC. MALLAR HS. 36.000			52.233,07
			500.SERMAYE HS. 40.000
II. DURAN VARLIKLAR	4.000		590.DÖNEM KÂRI
255.DEMİRBAŞLAR HS.			2.233,07
5.000			
257.BİR.AMORT. HS. (1000)			
TOPLAM	80.189,24		TOPLAM
			80.189,24

10-Bilanço hesaplarının kapatılması

32	31.12.2012		
	103.VERİLEN ÇEKLER HS.		11.800
	122.ALC. SN.REES.HS.		88,50
	129.ŞÜP. TİCARİ ALC. KARŞ.		1.500
	257.BİRİKMİŞ AMORT. HS.		1.000
	300.BANKA KR.D. HS.		16.500
	320.SATICILAR HS.		4.000

321.BORÇ SENETLERİ	15.500	
335.PERSONELE BORÇLAR	658,95	
360.ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	1.090,03	
361.ÖD. SOSYAL GÜV. KES	309,69	
500.SERMAYE	40.000	
590.DÖNEM KÂRI	2.233,07	
100.KASA HESABI		9.803
102.BANKALAR HS.		38.635
121.ALACAK SENETLERİ HS.		3.580
128.ŞÜPHELİ TİCARİ ALC. HS.		1.500
136.DİĞER TİCARİ ALC. HS.		59,74
153.TİCARİ MALLAR HS.		36.000
255.DEMİRBAŞLAR HS.		5.000
322.BORÇ SEN.REES.HS.		102,50
<i>Dönem hesaplarının kapatılması</i>		

11-Yeni muhasebe dönemi hesaplarının açılması

1	01.01.2013		
	100.KASA HESABI	9.803	
	102.BANKALAR HS.	38.635	
	121.ALACAK SENETLERİ HS.	3.580	
	128.ŞÜPHELİ TİCARİ ALC. HS.	1.500	
	136.DİĞER TİCARİ ALC. HS.	59,74	
	153.TİCARİ MALLAR HS.	36.000	
	255.DEMİRBAŞLAR HS.	5.000	
	322.BORÇ SEN.REES.HS.	102,50	
	103.VERİLEN ÇEKLER HS.		11.800
	122.ALC. SN.REES.HS.		88,50
	129.ŞÜP. TİCARİ ALC. KARŞ.		1.500
	257.BİRİKMİŞ AMORT. HS.		1.000
	300.BANKA KRD. HS.		16.500
	320.SATICILAR HS.		4.000
	321.BORÇ SENETLERİ		15.500
	335.PERSONELE BORÇLAR		658,95
	360.ÖD. VERGİ VE FONLAR		1.090,03
	361.ÖD. SOSYAL GÜV. KES		309,69
	500.SERMAYE		40.000
	590.DÖNEM KÂRI		2.233,07
<i>Yeni dönem hesaplarının açılması</i>			

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarına göre muhasebenin temel ilkelerine uygun olarak muhasebe sürecini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Açılış bilançosunu düzenleyiniz.	➤ Bilanço kavramını öğreniniz. ➤ Varlık ve kaynak kavramlarını araştırınız. ➤ Bazı değerler vererek bir açılış bilançosu düzenleyiniz.
➤ Açılış kaydını yapınız.	➤ Bilançonun aktifinde yer alan hesapları açılış kaydının borcuna, pasif tarafta yer alan hesapları alacak tarafa yazınız ➤ Aktif azaltıcı hesapları alacak tarafına, pasif azaltıcı hesapları borç tarafına yazınız.
➤ Dönem içi kayıtlarını yapınız.	➤ Yevmiye defterine kayıt şekillerini inceleyiniz. ➤ Defterikebire kayıt şekillerini inceleyiniz. ➤ Aylık mizanı inceleyiniz.
➤ Aylık ve yıllık zorunlulukları tekrar ediniz.	➤ 191,391 numaralı hesapları tekrar ediniz ➤ 360,361 numaralı hesapları tekrar ediniz.
➤ Dönem sonu kayıtlarını yapınız.	➤ Gelir tablosunu inceleyiniz. ➤ Kesin mizanı inceleyiniz. ➤ Kapanış bilançosu düzenleyiniz. ➤ Kapanış yevmiye kaydını yapınız.
➤ Yeni döneme aktarım kayıtlarını yapınız.	➤ Kapanış bilançosunu inceleyiniz. ➤ Aktifte yer alan hesapları borçlu, pasifte yer alan hesapları alacaklı yazınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz

1. Mayıs ayına ait katma değer vergisi beyannamesi ne zaman kadar vergi dairesine verilmelidir?
A) 24 Mayıs B) 31 Mayıs C) 24 Haziran D) 1 Haziran
2. İkinci döneme ait geçici vergi beyannamesi ne zamana kadar vergi dairesine verilmelidir?
A) 14 Temmuz B) 14 Ağustos C) 1 Temmuz D) 30 Haziran
3. Aşağıdaki bilgilere göre ödenecek KDV ne kadardır?

B	191. İNDİRİLECEK KDV	A
XXXXX	XXXXX	
13.000	9.000	

B	391. HESAPLANAN KDV	A
XXXXX	XXXX	
11.000	16.000	

- A) 1.000 B) 2.000 C) 3.000 D) 16.000

4 ve 5. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

- a) 153. Ticari mallar hesabının borç kalanı 120.000 TL'dir.
b) İşletmede 31.12.2012 tarihinde yapılan sayım sonucu 70.000 TL tutarında mal bulunduğu tespit edilmiştir.
c) Bu dönemde yapılan satış tutarı (600.YİS) 75.000 TL'dir.

4. Mal satış kârı ne kadardır?
A) 75.000 B) 5.000 C) 50.000 D) 25.000
5. Maliyet kaydında 153 ticari mallar hesabı için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
A) 50.000 borçlu kaydedilir. B) 70.000 borçlu kaydedilir.
C) 50.000 alacaklı kaydedilir. D) 70.000 alacaklı kaydedilir.
6. 690 Dönem karı veya zararı hesabı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

690. DÖNEM KÂRI VEYA		
B	ZARARI HESABI	A
145.000	155.000	

- A) Giderler 155.000 TL'dir. B) Gelirler 145.000 TL'dir.
C) Dönem karı 10.000 TL olur. D) Dönem zararı 10.000 TL olur.

7. Kesin mizan ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Envanter işlemi sonucu mizanda görünür.
  - B) Gelir Tablosu hesapları bakiye vermez.
  - C) 191 İndirilecek KDV hesabı borç kalanı verir.
  - D) Amortisman işlemi ilgili hesaplarda görünür.
8. Aşağıdakilerden hangisi dönem başında yevmiye defterine yapılacak ilk kayıttır?
- A) Envanter kaydı
  - B) Açılış kaydı
  - C) Mal alış kaydı
  - D) Gider kaydı

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme” ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

- 1.( ) Gelir hesapları 690 Dönem kârı veya zararı hesabının alacağına devredilir.
- 2.( ) Genel geçici mizanda dönem kârının ne kadar olduğu görülür.
- 3.( ) Her ay mizan düzenlenir.
- 4.( ) İşletmenin varlık ve kaynaklarını saymak, ölçmek, tartmak ve değerlendirmek suretiyle gerçek değerleri tespit edilmesine muhasebe içi envanter denir.
- 5.( ) Gelir tablosu düzenlendikten sonra gelir ve gider hesapları kapatılır.
- 6.( ) Kesin mizana göre gelir tablosu düzenlenir.
- 7.( ) Bir ticari işletmenin belli bir tarihteki varlıklarını ve kaynaklarını gösteren mali tabloya bilanço denir.
- 8.( ) Kapanış yevmiye kaydı ile açılış yevmiye kaydı birbirinin aynısıdır. Aralarındaki tek fark kapanış kaydı 31 Aralık tarihinde, açılış kaydı ise 1 Ocak tarihinde yapılır.
- 9.( ) 690.Dönem kârı veya zararı hesabının borç kalanı alacak kalanından büyükse işletme zarar etmiştir.
- 10.( ) Mizan düzenlenirken yevmiye defteri kayıtlarından yararlanır.

PERFORMANS TESTİ

Mete Ticaret İşletmesi 1 Aralık 2012 tarihinde aşağıdaki değerlerle işe başlamıştır.

➤ Kasa	10.000
➤ Bankalar	20.000
➤ Alacak Senetleri	10.000
➤ Ticari Mallar	50.000
➤ Demirbaşlar	10.000
➤ Banka Kredileri	15.000
➤ Satıcılar	10.000
➤ Borç Senetleri	18.000
➤ SERMAYE	?

1 Aralık 2012 tarihinde 15.000 TL'lik ticari mal 125 numaralı fatura ile senet karşılığında satın alınmıştır (%18 KDV hariç).

2 Aralık 2012 tarihinde 10.000 TL tutarında mal 100 numaralı fatura ile peşin olarak satılmıştır (%18 KDV hariç).

5 Aralık 2012 tarihinde satıcılara olan borcun 5000 TL'si ödenmiştir.

9 Aralık 2012 tarihinde 5.000 TL banka hesabımıza yatırılmıştır.

12 Aralık 2012 tarihinde 9.000 TL tutarında mal 101 numaralı fatura ile karşılığında çek alınarak satılmıştır (%18 KDV hariç).

13 Aralık 2012 tarihinde 2.500 TL tutarındaki borç senedi ödenmiştir.

15 Aralık 2012 tarihinde daha önce protesto edilen 3.000 TL tutarındaki alacak senedi tahsil edilemediği için icra işlemleri başlatılmıştır.

16 Aralık 2012 tarihinde 147 numaralı fatura ile %18 KDV dâhil 125 TL tutarında elektrik faturası ödenmiştir.

27 Aralık 2012 tarihinde banka kredisi taksit ödemesi banka hesabından gerçekleştirilmiştir. Taksit tutarı 1.750 TL'dir (anapara 1.500 TL, faiz 250 TL).

28 Aralık 2012 tarihinde aralık ayı kirası olarak brüt 800 TL (%20 stopaj) kesildikten sonra 1 numaralı gider pusulası ile ödenmiştir.

31 Aralık 2012 tarihinde KDV mahsup kaydı yapılmıştır.

Envanter bilgileri:

1. Dönem sonunda yapılan mal sayımında 30.000 TL'lik ticari mal bulunduğu tespit edilmiştir
2. Alacak senetleri için 88,50 TL, borç senetleri için 102,50 TL reeskont hesaplanmıştır.
3. Şüpheli ticari alacakların tamamı için karşılık ayrılmıştır.
4. Demirbaşlar için %20 amortisman ayrılmıştır.

İstenenler:

1. Açılış bilançosunu düzenlemesi
2. Yevmiye kayıtlarının yapılması
3. Büyük defter kayıtların yapılması
4. Aralık ayı mizanı (genel geçici mizan) düzenlenmesi
5. Dönem sonu envanter işlemlerinin yapılması ve muhasebe kayıtları
6. Gelir tablosunun düzenlenmesi
7. Kesin mizanın düzenlenmesi
8. Dönem sonu bilançosunun düzenlenmesi
9. Bilanço hesaplarının kapatılması

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	A
4	C
5	C
6	A
7	C
8	A

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	B
3	A
4	D
5	C
6	C
7	C
8	A

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru
6	Yanlış
7	Doğru
8	Yanlış
9	Doğru
10	Yanlış

KAYNAKÇA

- BOZAN Osman, **Muhasebe Teknikleri Lise 1 Ders Kitabı**, Tutibay Yayınları, Ankara, 2004.
- ERTÜRK Ekrem, **Muhasebe Teknikleri Lise 2 Ders Kitabı**, Okyay Yayıncılık, Ankara, 2002.
- KARAKAYA Mevlüt, **Muhasebe Teknikleri 2 Ders Kitabı**, Tutibay Yayınları, Ankara, 2005.
- SEVİLENGÜL Orhan, **Genel Muhasebe**, Gazi Yayınları, Ankara, 1997.
- **Muhasebenin Temel Kavramları ve Tek Düzen Hesap Plânı**, TÜRMOB Yayınları, Ankara, 1994.